

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon S. Neeskens AD/STG
Tbv Statenvergadering d.d.	06-11-2023	Doorkiesnummer +31 235145282 neeskenss@noord-holland.nl
Commissie Ruimte		
Datum commissievergadering	09-10-2023	
Onderwerp: 90 procent versie Ontwikkelperspectief NZKG		19 oktober 2023 1 4

De commissie Ruimte adviseert:

De voordracht 90 procent versie Ontwikkelperspectief NZKG als bespreekstuk te agenderen voor de Statenvergadering van maandag 6 november.

Uittreksel van het concept-verslag commissie Ruimte 9-10-2023:

7. A-agenda Ruimtelijke ontwikkeling

7.a 90 procent versie Ontwikkelperspectief NZKG

Toelichting: De Bestuurscommissie Ruimte NZKG bestaat uit de vertegenwoordigers van de colleges en directies van gemeenten langs het Noordzeekanaal, het Rijk, de betrokken waterschappen en het

hoogheemraadschap, de havenbeheerders, de beheerder van de Rijksinfrastructuur en de industrie. De Bestuurscommissie Ruimte NZKG vergadert op 29 september 2023. De vergadering wordt voorgezeten door de gedeputeerde Havens. Het college bespreekt de agendapunten ter voorbereiding op deze vergadering. De Bestuurscommissie Ruimte vraagt de deelnemende overheden wensen en opvattingen kenbaar te maken op het Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied. GS vragen Provinciale Staten om bij te dragen aan de provinciale reactie.

Behandelvoorstel:

Adviseren aan Provinciale Staten over de Statenvoordracht Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied. De voordracht zal geagendeerd worden voor de Provinciale Statenvergadering van 13 november 2023.

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer **Valk** (BBB). De BBB maakt zich zorgen over de energietransitie en hoe er met de haven wordt omgegaan. Uit het ontwikkelperspectief blijkt dat er in de haven van Amsterdam een grote waterstofopslag wordt aangelegd. De energie die nodig is om deze waterstof te maken moet komen

van windmolens op zee. Tata Steel zal naar verwachting een grote afnemer zijn van deze waterstof. Rondom de waterstofopslag moet een grote veiligheidscontour worden gevormd en dit gaat volgens de BBB ten koste van de ruimte die nodig is voor andere doeleinden, waaronder woningbouw. Er worden in het document geen andere opties voor energie genoemd zoals bijvoorbeeld kernenergie, kinetische energie en aardwarmte. Ook is niet zeker dat Tata Steel echt overgaat op waterstof. De Houtrakpolder wordt genoemd om als waterbuffer te dienen, dit staat op gespannen voet met de afspraken die zijn gemaakt met de haven. De Houtrakpolder zou de ruimtelijke strategische reservering zijn voor realisatie van een havenbekken. Interruptie: mevrouw **Berkvens** (D66) vraagt of een kerncentrale niet dezelfde veiligheidscontour vraagt als de waterstofopslag. De heer **Valk** (BBB) geeft aan dat voor de veiligheidscontour van kleine kerncentrales, de zogenaamde SMR-modules een veel kleinere veiligheidscontour nodig is. De BBB vindt dat de voorwaarden die worden gesteld aan het nieuwe havenbekken in de Houtrakpolder op meerdere manieren te interpreteren is. Dit moet concreter zodat ook de ondernemers weten waar zij aan toe zijn.

De heer **Van Gilse** (VVD) stelt dat het Noordzeekanaalgebied een van de belangrijkste industrieclusters van Nederland is. De VVD heeft bij de Technische meeting gevraagd naar de stapeling van NOVEX-gebieden. Het gevolg hiervan is dat we een integrale afweging zien, behalve op het gebied van mobiliteit. Juist in het Noordzeekanaalgebied had de VVD dit willen meenemen. Wat betreft de oproep aan het Rijk om grondposities in te nemen; gaat het hier over de infrastructuur voor energie of ook om andere functies? De verkennende studie 'ruimte voor circulaire economie' van het planbureau voor de leefomgeving is niet in dit ontwikkelperspectief meegenomen. Het planbureau gaat ervan uit dat er veel meer ruimte nodig is voor de circulaire economie, het planbureau spreekt van 40 procent. De schuifruimte is nodig omdat de oude en de nieuwe economie een tijd naast elkaar zullen bestaan. Het verzoek van de VVD is om de passages waarin stappen gezet worden in een andere richting dan de huidige reservering van de Houtrakpolder voor havenactiviteiten te herzien en vooral om voor dit gebied geen onomkeerbare keuzes te maken die de reservering teniet doen.

De heer **Dessing** (FvD) vindt dat duidelijk is dat er geen ruimte is voor de transities die genoemd worden in het rapport. De keuzes die genoemd worden leiden tot ecologische verwoesting. Waarom wordt woningbouw in combinatie met gezondere leefomgeving expliciet genoemd als er al binnen de normen wordt gebouwd? FvD maakt zich zorgen over de prioriteit die wordt gegeven aan de energietransitie ten opzichte van woningbouw rondom het Noordzeekanaal. Volgens verschillende berekeningen van doemscenario's zou de zeespiegel in 2050 met vijf cm gestegen zijn, leidt dit echt tot het niet meer kunnen schutten van de zeesluizen? De doemdenksenario's en de keuzes in het rapport onderschrijft FvD niet. Interruptie: de heer **Valk** (BBB) vraagt of de heer Dessing het ermee eens is dat we van de fossiele brandstoffen af moeten? De heer **Dessing** (FvD) is het daar niet mee eens.

Statenlid **Freeman** (GL) zegt dat wat GL betreft het belangrijk is dat waarde gehecht wordt aan het landschap, de ecologie en de leefbaarheid van het gebied. GL is blij dat het havenbekken niet langer wordt genoemd als serieuze optie voor de Houtrakpolder. GL kan zich vinden in de vernatting van het gebied en de functie van waterberging mits de zorg voor ecologische en landschappelijke waarde van het gebied gewaarborgd wordt.

De heer **Vonk** (PvdA) zegt dat het rapport laat zien dat we redeneren vanuit aantal thema's, zoals haven, industrie, wonen, landschap en water. De natuur komt helaas wat minder aan de orde. Woningbouw in de

haven zou een optie kunnen zijn. De heer **Vonk** mist het perspectief op het wereldbeeld van 2050 in het rapport en vraagt zich af of de woonopgave voldoende verbonden is met een gezonde leefomgeving.

Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) is positief over de verbetering van de wijken die nu op achterstand staan en de aandacht voor de circulaire economie. De ChristenUnie is blij met het ontwikkelperspectief waarin het havenbekken niet meer nodig is. Waar is het jaartal van 2050 op gebaseerd bij het streven naar een emissievrije vaart en waarom kan dit niet eerder?

Mevrouw **Berkvens** (D66) is het eens met de Provincie dat water en bodem sturend moet zijn maar vraagt zich af wat er bedoeld wordt met de flexibiliteit die de Provincie hierbij aangeeft? Wil het college afwijken van deze nationale leidraad en zo ja, met welk doel?

Statenlid **Hanou** (PvdD) vraagt of Gedeputeerde Staten nog voornemens is om bewoners en bedrijven uit te nodigen om hun mening te laten geven over dit rapport. Is het zo dat industrie en economie voorop staan in het Noordzeekanaal Ont ontwikkelperspectief en dat alle andere voornemens in dit gebied hieraan ondergeschikt zijn? Deelt Gedeputeerde Staten de mening dat het vasthouden aan risicoruimte voor benzine in de nabije toekomst achterhaald is? Is het reserveren voor toekomstige ontwikkelingen niet te voorbarig omdat we deze ontwikkelingen op dit moment nog niet kennen? Wie worden er betrokken bij de uitvoeringsagenda en wat is de reden dat nu al wel de keuze gemaakt om groene ruimte op te offeren voor een transformatiestation en andere energie-infrastructuur, terwijl de risicocontour in beton gegoten wordt verklaard.

De heer **Stulemeijer** (50PLUS) vindt dat met het oprekken van de risicoruimte wordt gespeeld met levens in stedelijk gebied. Met de bouw van 110.000 woningen in transformatiegebieden ontstaat er een groot probleem.

Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt wat de reservelocatie is voor bedrijven die weg moeten uit de haven. Is dit de Houtrakpolder? Zij vraagt duidelijkheid over de manier waarop de versnippering van het landschap doorbroken gaat worden.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde **Rommel**. Gedeputeerde **Rommel** geeft aan dat het NZKG een koersdocument is, de afspraken worden opgenomen in een uitvoeringsagenda en daarna volgt een investeringsagenda. De commissie kan de brief 'wensen en opvattingen bij Ont ontwikkelperspectief NZKG' indien gewenst amenderen of daar een motie op zetten.

In het havengebied is ruimte voor de circulaire economie, juist ook in deze gebieden wordt daarnaar gekeken. De opties voor de Houtrakpolder staan nog open en daar is nog geen besluit over genomen. De zoetwateropgave is heel belangrijk en de Port of Amsterdam heeft dit ook onderschreven. Mocht hier niet voor gekozen worden, dan moet naar andere opties in de omgeving worden gekeken. Met het havenbedrijf, de waterschappen en de gemeente wordt gekeken naar de voorwaarden die worden gesteld aan het havenbekken. Het schutten van de zeesluis is niet aan de orde, op dit moment wordt vooral gekeken hoe het overtollige water geloosd kan worden, daar is de wateropslag juist voor nodig. Wat betreft de alternatieve energiebronnen, in de cluster energiestrategie staat beschreven wat er de komende tijd nodig is qua energiebronnen. Waterstof is niet alleen voor Tata Steel bedoeld maar ook voor andere bedrijven. Gedeputeerde **Rommel** zegt met het Rijk in gesprek te zijn over de financiële slagkracht voor de

grondposities. Hoe de grondposities worden ingezet is op dit moment lastig te bepalen, deze zijn voornamelijk voor het havengebied, maar op de grondposities voor de circulaire economie zit een enorme milieubelasting. Er wordt voornamelijk gekeken naar het behoud van het gebied en hierbij zijn water en bodem sturend, hier wordt niet van afgeweken. Het NZKG is een onderdeel van het MRA en daarom vindt daar de studie voor mobiliteit plaats.

De komende vier jaar wordt nauwlettend gekeken naar mogelijkheden met betrekking tot de schuifruimte. Wat betreft het perspectief op 2050 voor Noord Holland, zal steeds naar het gebied gekeken worden met de kennis van dat moment. Het document zal daarop worden bijgesteld waar nodig. Gedeputeerde **Rommel** vindt de vraag over de emissievrije scheepvaart een technische vraag en zal hierop later terugkomen. Het document dat voorligt is een koersdocument, dit wordt opgeleverd aan het Rijk en hierin zijn bewoners en bedrijven nog niet meegenomen. Als op basis van het document de omgevingsvisie wordt aangepast of als er specifieke uitwerkingen zijn, dan worden de belanghebbenden erbij betrokken. Wat betreft voorrang die aan de industrie en economie zou worden gegeven in het Noordzeekanaal Ontwikkelperspectief, wijst gedeputeerde **Rommel** erop dat er zeven thema's zijn die in het hele gebied voorop staan. Niet alleen fossiele brandstoffen vragen risicoruimte, maar ook duurzame brandstoffen vragen dit. De partijen die bij de uitvoeringsagenda betrokken worden, zijn dezelfde als die betrokken zijn bij het bestuursplatform NZKG en het Rijk. Bij de ruimtevraag voor de Houtrakpolder als havenbekken wordt zorgvuldig gekeken naar de ontwikkelingen. De Provincie kijkt hoe versnippering kan worden voorkomen door groen en recreatiemogelijkheden in te vlechten in stedelijk gebied en in haven- en industriegebied.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde **Olthof**. Gedeputeerde **Olthof** concludeert dat de leefomgeving in de regio IJmond niet altijd even gezond is en dat er kritisch wordt gekeken naar de verbetering hiervan. Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) vraagt of bij de beantwoording van de technische vraag over emissievrije vaart, ook kan worden meegenomen op welke manier dit eerder gerealiseerd kan worden. Gedeputeerde **Rommel** zegt dit toe. Statenlid **Hanou** (PvdD) geeft aan geen antwoord van de gedeputeerde te hebben gekregen op zijn vraag over de huidige en toekomstige emissieruimte en ook niet op de vraag over het opofferen van ruimte voor een transformatorstation. Gedeputeerde **Rommel** wijst erop dat zij had aangegeven dat de fossiele brandstoffen uitgefaseerd worden en dat er voor duurzame brandstoffen ook risicoruimte nodig is. Voor een transformatorstation moet worden gekeken hoe dit ruimtelijk kan worden ingepast. De heer **Valk** (BBB) vraagt of er een Plan-B is op de energietransitie als Tata Steel minder waterstof zou afnemen. Gedeputeerde **Rommel** geeft aan dat als Tata Steel niet kiest voor groene energie, er op dat moment zal moeten worden gekeken hoe daarmee wordt omgegaan. De heer **Olthof** zal de vragen van de SP, Volt en D66 schriftelijk beantwoorden. De **voorzitter** rondt het agendapunt af en meldt dat het stuk als bespreekstuk naar Provinciale Staten gaat.